

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА**

**КАЗАХСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АЛЬ-ФАРАБІ**

TEXAS A&M UNIVERSITY-COMMERCE (USA)

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ
ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

11-12 жовтня 2018 р.

Харків

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна
Казахський національний університет
імені аль-Фарабі
Texas A&M University-commerce (USA)

**ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ
ПОДГОТОВКИ
ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ**

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

11-12 ОКТЯБРЯ 2018 г.

**PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF TRAINING
OF FOREIGN STUDENTS**

THE INTERNATIONAL CONFERENCE OF APPLIED SCIENCES

11-12 OCTOBER, 2018

Харьков
Kharkiv
2018

УДК 811+372.881.1(082)

Проблеми і перспективи підготовки іноземних студентів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 11-12 жовтня 2018 р. – Х. : ХНАДУ. – 311 с.

У збірнику представлено статті, в яких висвітлюються актуальні проблеми лінгводидактики та методики викладання української та російської мов як іноземних, застосування у навчальному процесі традиційних та інноваційних технологій, прийомів та алгоритмів розвитку комунікативних та дискурсивних компетенцій іноземних студентів, питання професійно-мовленнєвого спілкування, міжкультурної комунікації та соціально-психологічної адаптації, а також сучасних методів викладання гуманітарно-природничих дисциплін нерідною мовою.

Друкується в авторській редакції. За зміст, автентичність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

Problems and perspectives of training of foreign students: proceedings of the international conference of applied sciences, Kharkiv city, 11-12 October, 2018. – Kharkiv, KhNAHU. – 311 p.

The collection contains articles covering current problems of linguodidactics and teaching methods of Ukrainian and Russian as Second (Foreign) languages, application of traditional and innovative technologies, techniques and algorithms for the development of communicative and discursive competences of foreign students in the educational process, issues of professional learning, intercultural communication and social-psychological adaptation, as well as modern methods of teaching humanities and natural sciences in a non-native language.

Reprinted in the author's edition. In terms of content, the authenticity of the actual material and the references is consistent with the authors.

© ХНАДУ, 2018

© Колектив авторів

Сучасні проблеми мовної підготовки іноземних студентів

Молчанова І.В.

Запорізький державний медичний університет (Центр підготовки іноземних громадян)

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: inessik79@ukr.net

З поступовим інтегруванням України у світовий простір наша країна стає все більш відкритою для політичних, економічних і культурних відносин із різними країнами світу. Проблема навчання іноземних студентів є однією з важливих у сучасній світовій педагогічній науці. Тільки на початку ХХІ століття в Україні навчалось понад 20,5 тисяч іноземних студентів, в основному з країн Азії, Близького Сходу та Африки. Питання становлення і розвитку системи підготовки зарубіжних фахівців є предметом досліджень багатьох науковців. Фахова підготовка іноземних студентів має певну специфіку: треба враховувати попередній досвід, вчити студентів-іноземців самостійному опрацюванню отриманого матеріалу та диференційно підходити до навчального процесу з боку ВНЗ.

У дослідженнях останніх років увага науковців звертається на педагогічні аспекти підготовки іноземних студентів, майбутніх фахівців. Нині в Україні немає чітко визначеної системи навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах. У кожному ВНЗ вона організована на власний розсуд.

На сьогодні система підготовки іноземних студентів із суспільних дисциплін виявляє певні проблеми, які потребують негайного вирішення. Для розв'язання цих суперечностей треба впроваджувати у навчальний процес вищої школи педагогічні інновації, які сприятимуть кращому засвоєнню навчального матеріалу, зацікавленості у вивченні суспільних дисциплін, прискоренню адаптації іноземних студентів в українському суспільстві.

До цього часу актуальним було вивчення попереднього українського досвіду підготовки іноземців перед вступом до ВНЗ, який був ще за радянських часів. Раніше система підготовки іноземних студентів розглядалася, як єдина

правильна, з утвердженням, що вона є найкращою у світі, проте це негативно впливало на якість навчально-виховного процесу.

Останнім часом напрямок розвитку української освіти набув деяких змін. Це відбулося після приєднання України до Болонського процесу у 2005 році. Суть його полягає у тому, що більшість матеріалу, передбаченого навчальною програмою, виноситься на самостійне опрацювання студентів. Прагнення підвищити ефективність навчального процесу, скоротити період адаптації у студентів вимагає пошуку нових шляхів, які мають сприяти більш якісному засвоєнню навчального матеріалу та формуванню в них умінь та навичок, а саме: відбір та побудова навчально-методичної літератури, організація самостійної роботи студентів, об'єктивний контроль знань та формування психологічного клімату в колективі.

Можна виділити основні проблеми, пов'язані із вивченням іноземними студентами суспільних дисциплін:

- головна проблема ефективного засвоєння іноземними студентами навчального матеріалу – це розбіжності між рівнем готовності іноземних студентів до сприйняття навчальної інформації та вимогами вищої школи, що говорить про міждисциплінарний характер проблеми. Вирішення цього питання має базуватися на системній взаємодії різних складових навчального процесу в цілому;

- мала кількість годин, відведених на вивчення суспільних дисциплін взагалі і на аудиторну роботу зокрема;

- пріоритет фахових дисциплін перед не фаховими, а відтак студенти вважають їх менш потрібними та важливими;

- мовний бар'єр, викликаний незнанням іноземцями української (російської) мови, а також несприятливе, для вивчення мови, оточуюче середовище;

Завданням будь-якого ВНЗ незалежно від національності студента виявляється необхідність підготовки фахівця високого рівня, а це можливо

лише за умови вдалого входження студента в нове навчальне середовище. Отже, успішне вирішення відповідального завдання вищої школи з підготовки іноземних студентів вимагає розробки нових концептуальних підходів, застосування сучасних педагогічних, нових інформаційних технологій, організація навчання і виховання іноземних студентів.

Сьогодні найефективнішим способом вирішити вказані суперечності повинен стати пошук нових форм та методів роботи з іноземними студентами, які б дали змогу одночасно зацікавити, доступно подати матеріал, сприяти його глибокому розумінню та засвоєнню процесу. Це так звані інноваційні педагогічні технології, які сприятимуть глибшому та міцнішому засвоєнню навчального матеріалу, зацікавленості у вивченні суспільних дисциплін та прискорять процес адаптації іноземців в нашій країні. Мова має стати не тільки засобом спілкування, інструментом пізнавальної та професійної діяльності, а й засобом міжкультурної комунікації та полікультурного виховання, що підвищує її роль і значимість у процесі професійної підготовки.

Література:

1. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи / Тетяна Іванівна Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.
2. Ягодин Я. Іноземні студенти в Україні. Без пригод / Ярослава Ягодин // Кампус. – 2009. – № 6. – С. 22–25.

От простого к сложному

Моспан Е.П.

Украинский государственный университет железнодорожного транспорта

г. Харьков, Украина

e-mail: elena.mospan@gmail.com

В название статьи «От простого к сложному» вынесен не всем известный общеметодический принцип, а учебная задача, которую предлагается решить на одном из заключительных занятий по языковой подготовке с иностранными студентами 2-го курса базовых факультетов. Целью этого занятия является обобщение пройденного за два года материала – способов выражения объектных, определительных и обстоятельственных значений в простом и сложном предложениях.

Молчанова І.В. Сучасні проблеми мовної підготовки іноземних студентів	78
Мосъпан Е.П. От простого к сложному	80
Садыкова Н.У Роль педагогической практики в профессиональном становлении будущих социальных педагогов	84
Соколова Г.П. К вопросу о системе и формах контроля при обучении иностранному языку на подготовительном факультете	87
Тажетдинова С.М. Становление музыкального образования	93
Торохтий Л.С., Мацко И.В. Организация обучения лексике РКИ на начальном этапе	96
Шленьова М.Г. Ukrainian as a foreign language: practical types of class work.....	102
Якубаева К.С., Айтпаева А.С К вопросу о лексическом материале занятий по научному стилю речи.....	105
Янушевська І.Б. Критерії оцінювання усного монологічного наукового висловлювання іноземних студентів довузівського етапу	109

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ Й ПРИЙОМИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Аташова Ф.Д. Внедрение видеоуроков в процесс обучения иностранному языку	112
Бекбосынов Д.А. Внедрение педагогических технологий в образовательный процесс	116
Грицюк В.Є., Гудзенко О.Ф., Дягілев В.Є. Підготовка іноземних здобувачів вищої освіти та транснаціональна освіта	120
Гудзенко О.Ф., Челомбитько Т.В. Інноваційні технології в педагогічній діяльності як вагомий фактор підвищення якості навчання іноземних студентів.....	122
Деркач Г.А. Метод дискуссии как базовый в системе интерактивных методов в практике преподавания русского (украинского) языка как иностранного.....	127
Игнатова В.В. Способы оптимизации обучения языку.....	132
Курбаниязова С.А. Технология самообучения в процессе подготовки лингвистов	136